

Miljø-
direktoratet

Nytt fra Miljødirektoratet

Bedre byluft-forum 2. november 2022

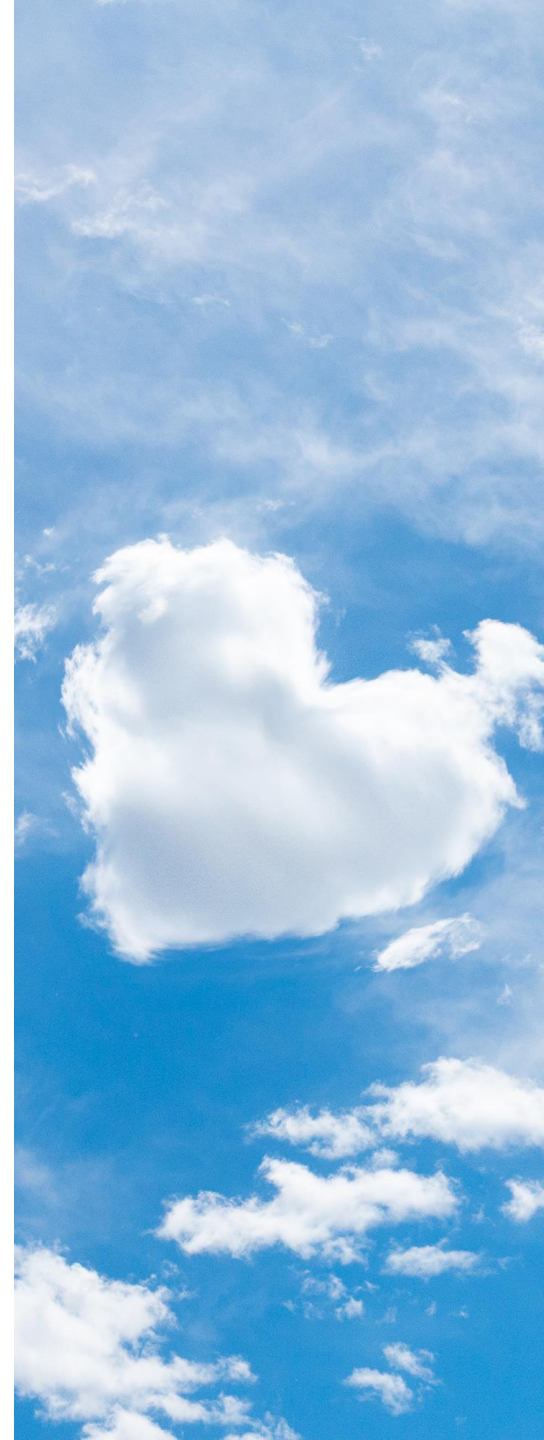
Ingeborg Rian Julsrud og Line Merete Karlsøen,

seksjon for klimakunnskap og luftkvalitet

Forurensningsforskriften kapittel 7

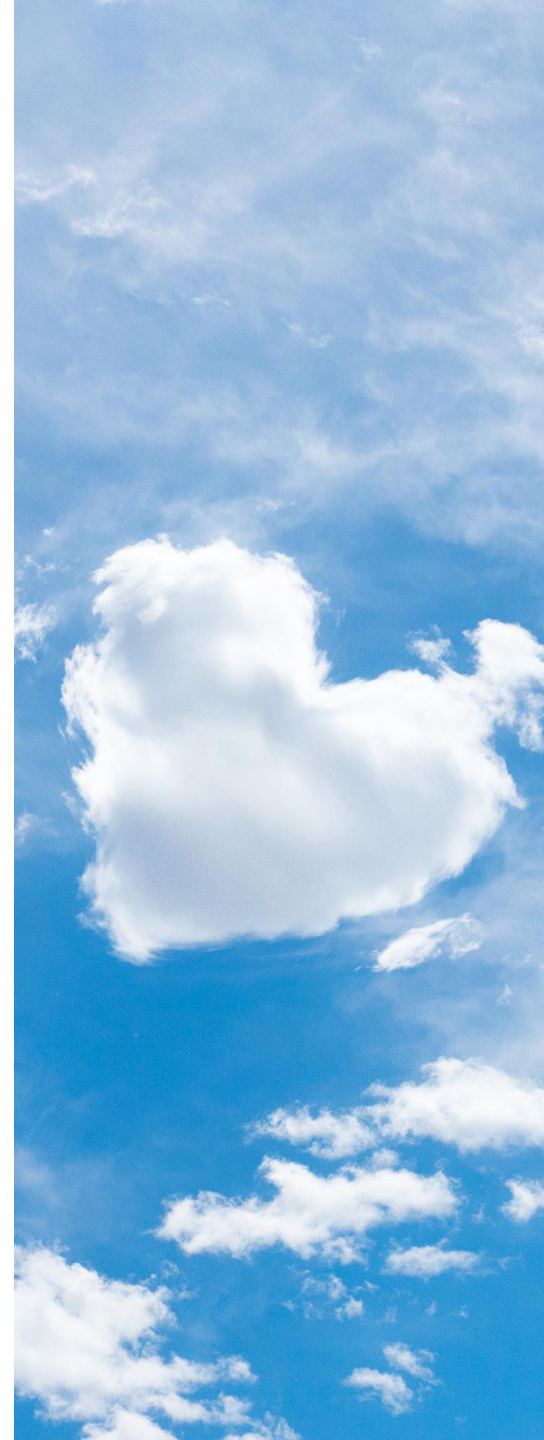
Nye grenseverdier for svevestøv fra 1. januar 2022:

- PM₁₀ årsmiddel: 25 µg/m³ → **20 µg/m³**
- PM₁₀ antall døgn: 30 → **25**
- PM_{2,5} årsmiddel: 15 µg/m³ → **10 µg/m³**

Andre endringer fra 1. juli 2022

- ny og mer brukervennlig struktur
- roller og ansvar er tydeliggjort
- mer detaljerte krav til tiltaksutredninger, inkludert handlingsplanen, i vedlegg 5
 - handlingsplanen skal inneholde tiltak som anleggseiere har forpliktet seg til å gjennomføre
- i kommuner hvor det er krav om tiltaksutredning, må kommunene rapportere på gjennomføring av tiltak i annethvert år

Det er behov for å revidere veiledningen

- For eksempel
 - Hvordan overholde pliktene i forurensningsforskriften kapittel 7?
 - Hvordan ta hensyn til luftkvalitet i arealplanlegging?
 - Hva bør man tenke på dersom man vurderer og starte med målinger av luftforurensning?

Det er behov for å revidere veiledningen fordi

- Kapittel 7 har endret seg
- Nye tjenester har kommet til
- Lenge siden forrige revisjon

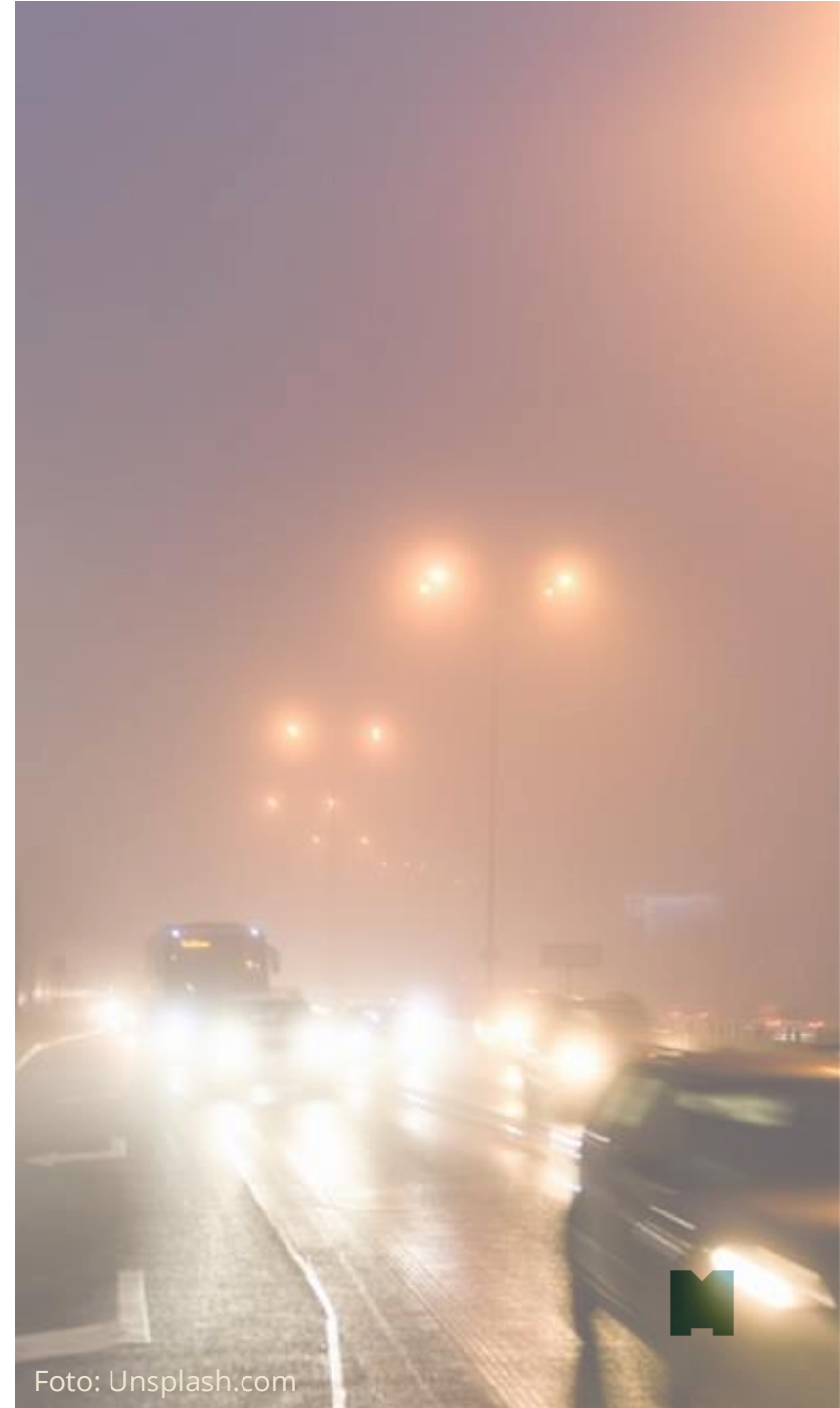
Har du konkrete ønsker og innspill?

Send de gjerne til Line:
line.merete.karlsoen@miljodir.no

Måledata - status 2021

- **0 kommuner** med grenseverdibrudd
- **1 kommune** hadde målsettingsverdibrudd for nikkel: Kristiansand
- **6 kommuner** ville ha brutt grenseverdiene dersom *de nye* 2022-grenseverdiene hadde gjeldt i 2021:
Fredrikstad, Drammen, Lillehammer, Lørenskog, Oslo, Ringsaker
- Overskridelse av nasjonalt **miljømål 4.6** (årsmiddel):
Svevestøv: 10 kommuner
NO₂: 1 kommune (Oslo)

Måledata 2022

Hittil i 2022:

- **3 kommuner** har hatt flere enn 25 døgn med PM_{10} -nivåer over 50 ug/m^3 :
 - Drammen
 - Lørenskog
 - Oslo

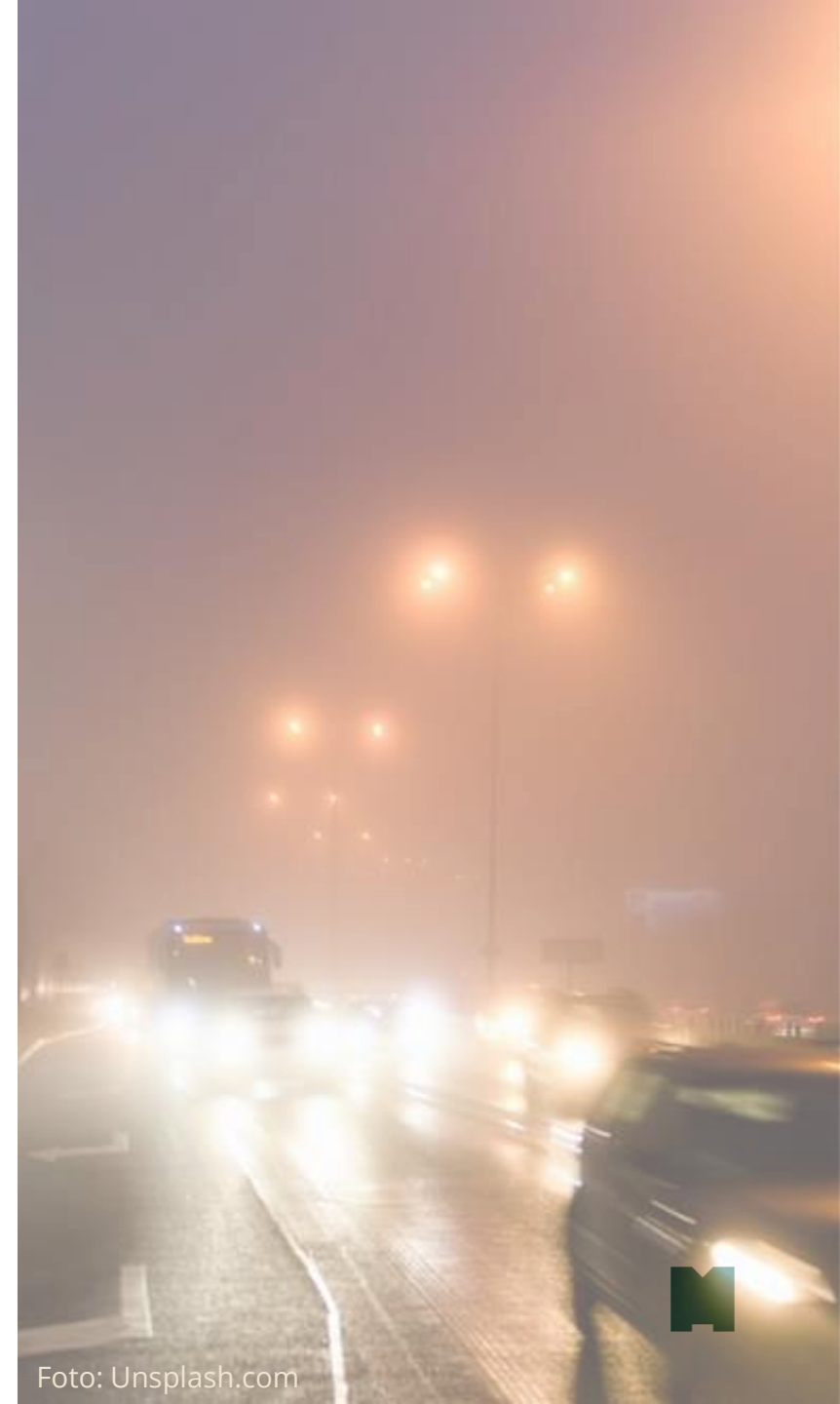

Foto: Unsplash.com

Målenettoppdraget:

Gjennomgang av systemet for
overvåkning av luftkvalitet i Norge

- Konkretiserer **utfordringer** knytta til dagens system, bl.a. om:
 - ... vi oppfyller EUs krav til overvåking
 - ... kostnadsfordelingen er rettferdig
 - ... soneinndelingen og målenettverket er hensiktsmessig utformet

Målenettoppdraget:

Gjennomgang av systemet for
overvåkning av luftkvalitet i Norge

- Undersøker **muligheter** for f.eks.:
 - Alternativ soneinndeling?
 - Alternativ utgiftsfordeling?
 - Økt bruk av modellberegninger?
- Svarfrist i **desember**
- **Innspill? Send e-post til Ingeborg:**
ingeborg.rian.julsrud@miljodir.no

Nytt IT-system for luftkvalitetsmåledata

- Miljødirektoratet er i gang med å utvikle ny IT-løsning.

Prioriterte målgrupper:

De som bruker IT-løsningen i sin arbeidshverdag:

- De som eier og drifter stasjonen(e)
- Nasjonalt referanselaboratorium for luftkvalitetsmålinger (NRL)
- Miljødirektoratet

Nytt IT-system for luftkvalitetsmåledata

Prosjektmål:

- Forenkling av arbeidsprosesser
- God brukeropplevelse
- Moderne teknologi og innovasjon

Brukertesting

Innspill eller spørsmål? Send e-post til
Susanne: susanne.lutzenkirchen@miljodir.no

Foto: Line Merete Karlsøen

Foto: Christian Wiediger

Forslag til nytt luftkvalitetsdirektiv

- Lansert av EU-kommisjonen 26. oktober
- EU skal bli et «nullforurensningssamfunn» innen 2050
- Netto samfunnsøkonomisk gevinst på 42 – 121 milliarder € per år innen 2030
- ...sammenligna med 5,7 milliarder € i utgifter til tiltak og administrative kostnader

Foto: Christian Wiediger

Forslag til nytt luftkvalitetsdirektiv

- Direktivet skal erstatte dagens luftkvalitetsdirektiver og -beslutninger
 - 2008/50/EC, 2004/107/EC, 2011/850/EC og 2015/1480(EU)
- > ett luftkvalitetsdirektiv

Her følger noen smakebiter av
hva luftgruppa
har oppdaget i forslaget EU-
kommisjonen har lagt fram

EU-kommisjonen har foreslått

Endringer i grenseverdier fra 2030 og 2050

- Strengere grenseverdier for svevestøv ($PM_{2,5}$ og PM_{10}), nitrogendioksid (NO_2), svoveldioksid (SO_2) og benzen
- Døgngrenseverdier for flere komponenter: $PM_{2,5}$, NO_2 og karbonmonoksid (CO)
- Bly (Pb), arsen (As), kadmium (Cd), nikkel (Ni) og benzo[a]pyren (B[a]P): grenseverdier istedenfor dagens målsettingsverdier

Grenseverdier som skal nås innen 1. januar 2030

Dagens grenseverdier skal være oppnådd innen en frist.

Komponent	Midlingstid	Grenseverd i ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Antall tillatte overskridel ser per kalenderår	WHO sin anbefaling ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Kapittel 7	
					Grenseverd i ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Antall tillatte overskridel ser
Svevestøv ($\text{PM}_{2,5}$)	Døgn	25	18	15	Finnes ikke i dag	
	Kalenderår	10		5	10	

Innføring av døgn-grenseverdi

Skjerping av årsmiddel-grenseverdien
(som i dag er $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i EU)

Grenseverdier som skal nås innen 1. januar 2030

Dagens grenseverdier skal være oppnådd innen en frist.

Komponent	Midlingstid	Grenseverd i ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Antall tillatte overskridel ser per kalenderår	WHO sin anbefaling ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Kapittel 7	
					Grenseverd i ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Antall tillatte overskridel ser
Svevestøv (PM_{10})	Døgn	45	18	45	50	25
	Kalenderår	20		15	20	

Skjerping av døgn-grenseverdien (som i dag er $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tillatt 35 ganger i løpet av et kalenderår)

Skjerping av årsmiddel-grenseverdien (som i dag er $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i EU)

Grenseverdier som skal nås innen 1. januar 2030

Dagens grenseverdier skal være oppnådd innen en frist.

Komponent	Midlingstid	Grenseverd i ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Antall tillatte overskridel ser per kalenderår	WHO sin anbefaling ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Kapittel 7	
					Grenseverd i ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Antall tillatte overskridel ser
Nitrogendiok sid (NO_2)	Time	200	1	200	200	18
	Døgn	50	18	25	Finnes ikke i dag	
	Kalenderår	20		10	40	

Skjerping av times-grenseverdien

Innføring av døgn-grenseverdi

Skjerping av årsmiddel-grenseverdien

Grenseverdier som skal nås innen 1. januar 2030

Komponent	Midlingstid	Grenseverd i ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Antall tillatte overskridel ser per kalenderår	WHO sin anbefaling ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Kapittel 7	
					Grenseverd i ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Antall tillatte overskridel ser
Svoveldioksid (SO ₂)	Time	350	1	125	350	24
	Døgn	50	18	40	125	3
	Kalenderår	20		Finnes ikke	Finnes ikke i dag	

Skjerping av times- og døgn-grenseverdien

Innføring av årsmiddel-grenseverdi

Grenseverdier som skal nås innen 1. januar 2030

Komponent	Midlingstid	Grenseverd i ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Antall tillatte overskridel ser per kalenderår	WHO sin anbefaling ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Kapittel 7	
					Grenseverd i ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Antall tillatte overskridel ser
Benzen (C_6H_6)	Kalenderår	3,4		Finnes ikke	5	

Skjerping av årsmiddel-grenseverdien

- Langsiktig mål for **bakkenær ozon (O_3)** for beskyttelse av helse skjerpet i tråd med WHO sin anbefaling
- Ingen endringer foreslått for grenseverdier for beskyttelse av **økosystemer og vegetasjonen**

EU-kommisjonen foreslår

- Alarmterskler også for $\text{PM}_{2,5}$ og PM_{10} (i dag finnes disse for SO_2 og NO_2)
- Flere krav til tiltaksutredninger
- Én vurderingsterskel - i stedet for øvre og nedre vurderingsterskel som i dag

EU-kommisjonen foreslår

- Økt fokus på modellering
 - Krav om modellering ved overskridelse av grenseverdier
 - Kvalitetskrav til beregninger
- Flere krav til målinger
 - Minimumsantall målinger per sone øker
 - Hvis beregninger viser overskridelser i et område er det krav om målinger i minst ett kalenderår
 - Strengere regler for flytting av målestasjoner
 - Krav om minst én urban «monitoring supersite» per land

Foto: Tiril Guttormsen, Miljødirektoratet

Hva skjer videre?

- Behandling i EUs organer
 - Forhandlinger – kan føre til endringer i direktivet
 - Ingen formell tidsfrist for behandlingen
 - Direktivet vedtas til slutt med formelle vedtak i Parlamentet og Rådet
- Etter formelt vedtak i EU: vurdering av EØS-relevans og behandling av EFTA-landene
- Hvis direktivet tas inn i EØS-avtalen blir det behov for endringer i norsk regelverk

Svartjenesten

Ønsker du å stille et spørsmål til Miljødirektoratet?

Hva gjelder henvendelsen?

Emne

Hva lurer du på?*

Tema for spørsmålet?*

Velg et tema

Kanskje du finner svaret i disse artiklene?

Når du skriver ned spørsmålet ditt, gjør vi søk mot databasen vår og viser artikler som kanskje svarer på det du lurer på. Hvis du ikke finner svaret ditt, kan du sende oss henvendelsen ved å fylle inn opplysningene om deg.

Komme i kontakt med «luftgruppa»

- Epost-adressen **luft@miljodir.no** er lagt ned
- Generelle henvendelser kan sendes til **svartjenesten**
- Saksbehandling
 - Postmottak post@miljodir.no

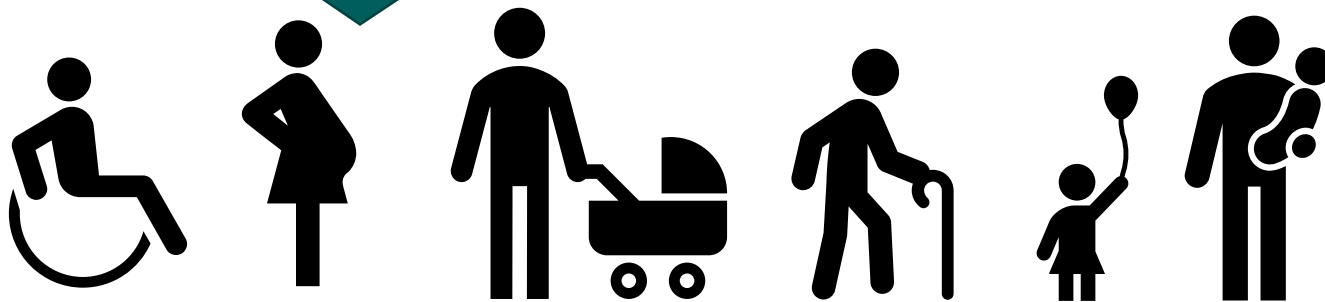

Ren luft er nå en menneskerett!

FNs generalforsamling anerkjente
28. juli 2022 den universelle
retten til et rent, sunt og
bærekraftig miljø

**United
Nations**

Relevante lenker

- [Revision EU ambient air quality legislation \(europa.eu\)](#)
- [Faktaark](#)
- [Spørsmål og svar](#)

Lenker

- [WHO global air quality guidelines: particulate matter \(PM2.5 and PM10\), ozone, nitrogen dioxide, sulfur dioxide and carbon monoxide: executive summary](#)
- [Air quality guidelines global update 2005 \(who.int\)](#)
- https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0005/74732/E71922.pdf
- [Forskrift om begrensning av forurensning \(forurensningsforskriften\) - Kapittel 7. Lokal luftkvalitet - Lovdata](#)

Miljø-
direktoratet

EU-kommisjonen har foreslått

- Grenseverdiene skal gjennomgås jevnlig for å sikre at de er i tråd med oppdatert kunnskap om helse- og miljøeffekter
 - innen utgangen av 2028, og deretter hvert femte år

Grenseverdier som skal nås innen 1. januar 2030

Komponent	Midlingstid	Grenseverd i ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Antall tillatte overskridel ser per kalenderår	WHO sin anbefaling ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Kapittel 7	
					Grenseverd i ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Antall tillatte overskridel ser
Karbon- monoksid (CO)	Maksimalt daglig 8- timers gjennomsni tt	10 mg/m^3		10 mg/m^3	10 mg/m^3	
	Døgn	4 mg/m^3	18	4 mg/m^3	Finnes ikke i dag	

Innføring av døgn-grenseverdi

Grenseverdier som skal nås innen 1. januar 2030

Komponent	Midlingstid	Grenseverdi	Kapittel 7
			Grense/ målsettings- verdi
Bly (Pb)	Kalenderår	0,5 µg/m ³	0,5
Arsen (As)	Kalenderår	6,0 ng/m ³	6 ng/m ³
Kadmium (Cd)	Kalenderår	5,0 ng/m ³	5 ng/m ³
Nikkel (Ni)	Kalenderår	20 ng/m ³	20 ng/m ³
Benzo[a]pyren (B[a]P)	Kalenderår	1,0 ng/m ³	1,0 ng/m ³

Miljø-
direktoratet